

Uvedená práce se snaží objasnit nejvýznamnější momenty spolupráce mezi Československem a Jugoslávií a zároveň vysvětlit okolnosti, které zásadně ovlivnily vzájemné vztahy mezi oběma zeměmi. Zvláště jsem se zaměřil na posouzení vlivu nejenom mezinárodního, ale i československého vnitropolitického vývoje.

Při obnově poválečné spolupráce sehrálo roli několik faktorů. Z politického hlediska hrála důležitou úlohu obava z možné obnovy německé agrese. Navíc oba státy již uzavřely spojenecké smlouvy se Sovětským svazem, což také determinovalo budoucí směřování jejich zahraniční politiky. Dalším významným motivem byl společný zájem na úzké hospodářské spolupráci. Jugoslávie nutně potřebovala československé dodávky pro obnovu vlastního, válkou poničeného hospodářství. Československo naopak počítalo s jugoslávským trhem jako s významným odbytištěm pro své výrobky. Nesmíme opomenout také bohatou tradici vzájemných vztahů, což společně s růstem panslavistických nálad vytvářelo velmi příznivé podmínky pro rozvoj přátelské spolupráce.

Tento stav zpočátku nijak nenarušovala ani skutečnost, že v obou státech panovala po skončení války naprosto odlišná vnitropolitická situace. Zatímco v Jugoslávii komunisté brzy ovládli veškerý život, v Československu vedle sebe musely koexistovat dva přibližně stejně velké politické tábory. Ovšem s postupem času, jak docházelo k postupnému dělení Evropy, přinášela existence demokratického elementu v Československu do vzájemných vztahů určité komplikace. Díky tomu totiž jugoslávští představitelé nechovali přílišnou důvěru ke svým československým partnerům. Nejvíce pochopitelně znepokojovaly časté kontakty demokratů se západními státy, Benešovu koncepci "mostu mezi Východem a Západem" chápali jako projev nerozhodnosti, na jakou stranu se přiklonit. Představitelé "reakce" ve státní správě pak obviňovali, že brání zintenzivění hospodářské spolupráce mezi oběma zeměmi.